Cymru

Eich atgyfeiriad brys oherwydd amheuaeth o ganser

CANCER RESEARCH UK

Beth yw atgyfeiriad brys oherwydd amheuaeth o ganser?

Mae eich meddyg teulu, nyrs neu ddeintydd wedi trefnu i chi gael profion neu weld meddyg ysbyty (arbenigwr). Mae hyn er mwyn ymchwilio i'ch symptomau, darganfod beth sy'n bod ac a allai fod yn ganser.

Nid yw mwy na 9 o bob 10 o bobl

sy'n cael eu hatgyfeirio fel hyn yn cael diagnosis o ganser.

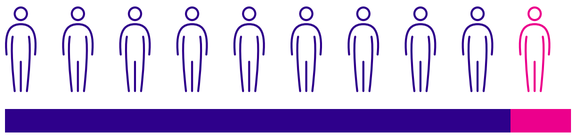

Ni fydd gan y rhan fwyaf o bobl ganser, ond os yw gennych, mae diagnosis a thriniaeth gynnar yn bwysig. Byddwch yn cael eich apwyntiad cyn gynted â phosibl, ond efallai y bydd oedi. Mae'r GIG yn brysur iawn ar hyn o bryd. Efallai y bydd eich apwyntiad cyntaf dros y ffôn, yn alwad fideo, neu yn yr ysbyty. Mae staff yr ysbyty wedi gwneud pob ymdrech i sicrhau ei fod yn lle ddiogel i ymweld ag ef.

Gofynnwch i'ch meddyg teulu pryd rydych chi'n debygol o gael apwyntiad.

1 Derbyn atgyfeiriad brys

- Efallai y cewch eich apwyntiad neu drwy'r post neu dros y ffôn. Os cewch alwad ffôn, efallai na fydd y rhif yn ymddangos. Atebwch os gwelwch yn dda.
- **Mae'n bwysig iawn eich bod yn mynychu'ch holl apwyntiadau a'ch profion.** Os na allwch fynychu, cysylltwch â'r ysbyty cyn gynted â phosibl i aildrefnu.
- Os bydd eich symptomau'n newid, yn gwaethygu neu os bydd symptomau newydd yn datblygu cysylltwch â'ch meddygfa.

Gair i Gall

- Gwiriwch fod gan eich meddyg teulu eich manylion cyswllt presennol.
- Os na chewch fanylion eich apwyntiad o fewn 2 wythnos, cysylltwch â'ch meddygfa. Dywedwch wrthynt ei fod yn atgyfeiriad brys oherwydd amheuaeth o ganser.

2 Mynd i'ch apwyntiad

- Efallai y cewch eich anfon yn syth am brofion, neu efallai y byddwch yn siarad ag arbenigwr yn gyntaf.
- Peidiwch â mynychu os oes gennych symptomau COVID-19 neu os ydych wedi profi'n bositif am COVID-19 yn ddiweddar. Gofynnwch am apwyntiad newydd.

Gair i Gall

- Gwnewch yn siŵr eich bod yn gwybod ble rydych chi'n mynd.
- Gwiriwch a allwch fynd ag aelod o'r teulu neu ffrind gyda chi am gefnogaeth.

3 Cael profion

- Dylech dderbyn gwybodaeth am eich profion ac unrhyw baratoadau y mae'n rhaid i chi eu gwneud.
- Efallai y bydd angen i chi gael mwy nag un prawf ar ddiwrnodau gwahanol.

Gair i Gall

- Gofynnwch sut y byddwch yn cael eich canlyniadau a faint o amser y bydd yn ei gymryd.
- Fel rheol ni fydd y person sy'n eich profi yn gallu dweud wrthych beth yw eich canlyniadau. Efallai y bydd rhaid i chi aros i siarad â'ch arbenigwr.

Gallwch ddod o hyd i wybodaeth am wahanol fathau obrofionyn cruk.org/tests

4 Cael canlyniadau

- Bydd y meddyg sy'n trefnu'ch prawf yn egluro'ch canlyniadau. Eich arbenigwr neu rywun yn eu tîm yw hwn fel arfer.
- Efallai y bydd angen i chi gael profion pellach.
- Yng Nghymru, y nod yw i chi gael canlyniadau eich profion o fewn 28 diwrnod ar ôl eich atgyfeiriad gan feddyg teulu.

Gair i Gall

- Os ydych wedi bod yn aros yn hwy na'r disgwyl am eich canlyniadau, cysylltwch ag ysgrifennydd eich arbenigwr.
- Os nad oes gennych fanylion cyswllt, gofynnwch i'ch meddygfa am gyngor.

Trosodd...

Cymru

Eich atgyfeiriad brys oherwydd amheuaeth o ganser

CANCER RESEARCH UK

Pa gwestiynau y gallaf eu gofyn?

Weithiau mae'n anodd gwybod beth i'w ofyn i'ch arbenigwr.

Dyma ychydig o syniadau a allai ei gwneud yn haws:

- Os bydd fy symptomau'n gwaethygu, â phwy y dylwn i gysylltu?
- A ddylwn i newid y meddyginiaethau rwy'n eu cymryd?
- Pa brofion y bydd angen i mi eu cael?
- Faint o amser bydd y profion yn ei gymryd?
- Beth yw manteision a risgiau'r profion?
- Pwy fydd yn rhoi canlyniadau'r profion i mi?
- Beth fydd yn digwydd os na fyddaf yn mynd i unrhyw apwyntiadau neu brofion?
- Os oes gen i gwestiynau ar ôl yr apwyntiad, pwy dylwn ei holi?

Beth fydd yn digwydd os oes gen i ganser?

Rydym yn gwybod bod hwn yn gyfnod anodd a phryderus. Mae help a chefnogaeth ar gael i chi a'r rhai sy'n agos atoch chi. Byddwch yn cael llawer o wybodaeth gan eich gweithiwr allweddol neu dîm gofal iechyd.

I gael rhagor o wybodaeth am ganser a'i driniaeth ewch i cruk.org/about-cancer

Beth fydd yn digwydd os nad oes gen i ganser?

Os na chewch ddiagnosis o ganser, mae'n dal yn bwysig i chi dalu sylw i'ch corff. Cysylltwch â 'ch meddyg teulu os byddwch yn sylwi ar unrhyw newidiadau newydd neu anarferol neu os na fydd eich symptomau'n gwella.

Mae dychryn iechyd yn gwneud i rai pobl feddwl am wella eu hiechyd yn gyffredinol, er enghraifft, cadw pwysau iach neu roi'r gorau i smygu. Mae'r pethau hyn yn lleihau'r risg o ganser. Gallwch hefyd ystyried sgriniad pan gewch eich gwahodd.

Os hoffech wybod rhagor ewch i cruk.org/health

Nodiadau

Gallai fod o gymorth i chi wneud nodyn o unrhyw rifau cyswllt, amseroedd apwyntiadau, a chwestiynau yr hoffech eu gofyn.

Gallwch gael rhagor o wybodaeth am atgyfeiriadau brys yn cruk.org/urgentreferrals

Ynghylch Ymchwil Canser y DU

Mae Ymchwil Canser y DU yn arloesi mewn ymchwil sy'n achub bywydau i ddod â'r dydd yn nes pan fydd modd gwella pob canser. O'n gwirfoddolwyr a'n cefnogwyr i'n gwyddonwyr, meddygon a nyrsys, mae pawb yma i achub rhagor o fywydau ac i atal, rheoli a gwella pob canser. Os hoffech chi gefnogi ein gwaith, ffoniwch 0300 123 1022 neu ewch i'n gwefan cruk.org

Gyda'n gilydd byddwn yn curo canser

Trusted Information Creator
Patient Information Forum

GIG CYMRU NHS WALES | Rhwydwaith Canser Cymru | Wales Cancer Network

HELPA FI i STOPIO – HELP ME QUIT 0800 085 2219

Hawlraint Cancer Research UK [Ymchwil Canser y DU] (2022).
Cyf: UR02_TestunynUnig Chwefror 2023. I'w adolygu erbyn: Chwefror 2025
Mae Cancer Research UK [Ymchwil Canser y DU] yn elusen gofrestredig yng Nghymru a Lloegr (1089464), yr Alban (SC041666), Ynys Manaw (1103) a Jersey (247)